

VEZET A RITMUS ÉS TANÍT IS KÖNYVISMERTETÉS A TAKING THE LEAD, MEMOIR OF A DANCING LIFE CÍMŰ KÖNYVRŐL

Alencsik Melinda tánctanárr, Mikrokozmosz Alapfokú Művészeti Iskola

Táncosok és a táncművészet iránt érdeklődő civilek számtalan kiadvány, cikk, könyv, internetes bejegyzés révén ismerkedhetnek meg a balett, a moderntánc és a magyar néptánc kiemelkedő személyiségeinek munkásságával. Méltatlanul kevés azonban az információnk a társastánc terén jelentős eredményeket elért sikeres művészekről, táncpedagógusokról, pedig köztük is van, akinek tevékenységét érdemes megismerni, figyelemmel kísérni. Ilyen Pierre Dulaine (eredeti nevén Peter Gordon Heney), akire a *Vezet a ritmus* című film hívta fel a táncos filmek kedvelőinek figyelmét.

Az interjúk alapján készült, személyes fényképekkel kiegészített életrajzi jellegű könyv első fejezeteiben részletesen mesél egész életútját meghatározó gyermekkori élményeiről, táncos pályafutásáról, versenyzői karrierjéről, partnernőiről, munkatapasztalatokról. A mű másik részében programjának létrejöttéről, annak területeiről, módszerének fontosságáról, eredményességéről, filmforgatásokról és jövőbeli terveiről olvashatunk. Megismerhetjük nagyfokú pedagógiai tudatosságát, szakmai elkötelezettségét és mélységes emberszeretetét is, mely hitelessé teszi életművét. Tevékenysége három fő területet ölel át: saját táncos pályáját, iskolateremtő táncpedagógusi működését és a tánc terápiás alkalmazását.

1944-ben született Jaffában, ír apa és palesztin anya gyermekeként. Ammanban élt családjával, katolikus iskolában tanult. 6 évesen Angliába, Birmingham-be költöztek. A család szegény volt, neki is munkát kellett vállalnia. Anyja támogatásával és apja ellenére tánciskolába járt, ahol nemsokára maga is tanított. 18 évesen szerzett táncoktatói képesítést és tagja lett a Tánctanárok Nemzetközi Szövetségének. Már első alkalommal, amikor belepillantott a táncverseny világába, olyan nagy hatással volt rá, hogy akkor eldöntötte, egyszer biztosan bajnok lesz. Táncpartnereivel számos versenyen vett részt, beutazta a világot, ünnepeelt táncos lett. 23 évesen a táncvilág élvonalába került, TV műsorokban szerepelt, interjúkat adott. A sikereihez edzőként hozzájárult egy ausztrál születésű híres táncos, John DelRoy, egy idősebb orosz baletttáncos, Valentin Zeglovsky, és a görög John Rudis.

Több, nem csupán táncos állást is kényszerült elvállalni, miközben folyamatosan fejlesztette tudását, technikáját: részt vett balett és jazz órákon, elsajátított különböző táncműfajokat és táncstílusokat. 1971-ben érkezett New Yorkba, ahol azóta is él. Miután harmadszorra is megnyerte a versenytáncvilág legnagyobb versenyét Blackpoolban, Dulaine elhatározta, hogy befejezi versenyzői karrierjét és csak a tanítással foglalkozik a későbbiekben. Átvette egy jól működő táncstúdió vezetését New Jerseyben, melyet Dulaine Táncközpont néven működtetett tovább. Magán és

csoportos órákat adott, valamint tanított a Brooklyn Zeneakadémián a New York City Balett vezetőjének meghívására balett táncosoknak társastánc technikákat. Az USA egyik legrégebbi táncfesztiváljának 15. jubileumi évfordulóján, egy héten át esténként társastáncos programot tartott moderntáncosok számára.

Pályáján új állomást jelentett a táncszínház alapítás gondolata, melyet sikerült is megvalósítania. 1984. októberében debütált az American Ballroom Theater, amely nonprofit, adományokból fenntartott szervezet volt. Egy fellépésén látta a Broadway egyik híres rendezője, koreográfusa, és felkérte Grand Hotel című előadás férfi szerepére. A darab 1990-ben 12 Tony-díj jelölést kapott, ebből 5-t nyert: legjobb jelmez, férfi mellékszereplő, koreográfia, musical, rendezés.

A táncparkett és a színpad meghódítása után új célt tűzött ki maga elé: saját eszközével, a táncsal küzd a vallási, társadalmi, faji diszkrimináció ellen és az előítéletek megszüntéséért.

A tánctanítással kapcsolatos ötleteivel, elképzeléseivel számos iskolaigazgatót felkeresett. Igyekezett meggyőzni őket arról, hogy mennyire hasznos a 10-11 évesek számára programja. Elmagyarázta, hogy nem profi táncosokat akar képezni, hanem udvariasságra, tiszteletre tanít, önbizalmat fejleszt, módszere viselkedésmódként szolgálhat. A táncok lépésanyagának elsajátításán túl a foglalkozásokon találkoznak vendégművészekkel, megtekintenek táncos videófelvételeket, gyakorolják az együttműködés képességét. A tanév végén az iskolák csapatai zsűri előtt versenyeznek egymással. A rendezvény - Colors of the Rainbow - neve utal a résztvevők etnikai és bőrszín szerinti sokszínűségére.

1994-ben két állami iskolában indult el Dulaine kezdeményezésére a Dancing Classrooms, amely egyre népszerűbbé vált. A megnövekedett tanulói létszám oktatására saját stúdióiból képzett át táncosokat. Elindult a hétvégeként működő DC Academy azok számára, akik folytatni akarták a táncot a tanfolyamot követően is. A legelkötelezettebb és legígéretesebb tanulók a Youth DC - fiatal diákok egyesületében fejleszthetik tovább művészi képességeiket. Ennek keretén belül részt vehetnek nemzetközi táncfesztiválokon, ahol más városok diákjaival, és idegen kultúrákkal találkozhatnak.

Pedagógiai eredményeit igazolja, hogy a DC megalakulásának kezdetétől több mint 500 ezer fiatal kapcsolódott be a programba, melynek lényegét Dulaine így határozta meg: tisztelet és empátia, tanári jelenlét, biztonságos környezet, fegyelmelés nélküli fegyelem, kommunikáció, humor, vidámság, jókedv. Elképzeléseit nagy szakmai ismerettel, alázattal, hivatástudattal, lelkiismeretes, következetes munkával valósította meg. Tevékenysége tudatos, tervszerű pedagógiai folyamat, amely a fejlődéslélektan, a szociológia, a pedagógia, a pszichológia, a szociálpszichológia által megalapozott, részleteiben kidolgozott eljárás.

Hatását kutatásokkal vizsgálták, és a felmérések minden területen kedvező változásról számoltak be. A tíz héten át tartó foglalkozássorozat után javult az iskolai légkör, a tanulók teljesítménye, visszaestek a viselkedési problémák, csökkent az iskolai hiányzás. Megfigyelték, hogy a programban részt vevő fiatalok jobb szociális készségekkel, nagyobb önbizalommal rendelkeztek a kurzus végére. A fokozott fizikai aktivitás és a testmozgás hatására fejlődtek koordinációs és táncos képességeik. Segített a tanulóknak társadalmi problémák leküzdésében,

megkönnyítette a kapcsolatteremtést az ellenkező nemmel, hozzájárult szorongásaik, félelmeik leküzdéséhez. A könyv rávilágít a táncpedagógus felelősségére és lehetőségeire a személyiségformálás terén.

A program az iskolákon túl is egyre szélesebb körben terjedt: 2008-ban az egészségügyben kezdte el térhódítását egy svájci pszichiátriai magánklinikán, azóta Dancing Communities néven bevezették a pszichiátriai osztályokkal rendelkező helyi kórházakban, néhány állami kórházban, valamint a genfi helyi közösségi központokban is. Hatására megváltozott az orvos-páciens kapcsolat. A könyv kiadását követően egy manhattani kórházban poszttraumás stresszben szenvedő betegekkel folytatott közös munka bizonyította be, hogy a tánc csökkenti a stresszt, javítja a társadalmi kapcsolatokat, az életkedvet, a testi és lelki egészséget egyaránt. Speciális bánásmódot igénylő gyerekeknek, fiataloknak és ezek családtagjainak is tanított társastáncot: 2010-ben a Gateway Akadémián autistáknak és Aspergerszindrómával élőknek, akiknek különösen nehéz feladat egy másik személy megérintése. 2014-ben Nashvilleben Down szindrómásokkal dolgozott, akiknek szorgalma, kitartása és szeretetteljes ragaszkodása különösen megragadta.

Az arizonai Phoenixben felnőtt hajléktalanok menedékhelyén tartott foglalkozássorozatot, melynek eredményeként sokaknak sikerült munkát szerezni és újra normális életet élni.

Álmát is megvalósította: zsidó, muzulmán és keresztény gyermekek táncolnak egymással Jaffában az ő programja segítségével. Olyanok, akik nem lépnek fizikai kapcsolatba ellenkező nemű, más vallású vagy társadalmi rétegből származó személyekkel. Az első kurzus végén megtartott záróeseményt, 140 diák részvételével kb. nyolcszáz fős közönség előtt rendezték meg.

2013-ban Belfastban két katolikus és két protestáns iskola kísérleti programként vezette be a DC-t, melynek eredményeként a foglalkozássorozat végén megrendezett versenyen egy csapatban táncoltak. 2015-ben Berlin öt iskolájában indította el programját. Ezek között volt vegyes vallású, zsidó, muszlim, és keresztény is. Sűrített és intenzív foglalkozássorozatot tartott, melynek hatására sikerült átlépni a vallási és faji különbségeket.

Népszerűségét bizonyítja, hogy Beirutban a Libanon TV meghívására a *So You Think You Can Dance* című showban zsűrizett. Két felvétel közben Londonban átvette a Ballroom Dance Federation díját.

Programja felkeltette a filmes szakma érdeklődését is.

2005-ben Dianne Houston, egy los angelesi forgatókönyvíró munkájaként forgatták le a *Mad Hot Ballroom* című filmet. A 2006. április 7-n bemutatták a *Take the Lead-et*, *Vezet a ritmust*, mellyel berobbant a köztudatba. 2013-ban elkészült a *Dancing in Jaffa* című dokumentumfilm, mely esélyes volt az Oscar-jelölésre, de ehhez nem kapott elég támogatást.

2014. őszén a Facebook-on Nobel-békedíjra jelölték. Itt negyvenöt államból és hatvanöt országból kapott támogatást.

Napjainkban a világban és közvetlen környezetünkben is egyre inkább terjedő erőszakhullám miatt nagyon is aktuális lehet Dulaine tevékenységének megismerése, mellyel dokumentáltan sikereket ért el a MÁSokkal szembeni toleráns viselkedés

kialakítása terén. Bizonyította, hogy különböző életkorú, egészségügyi státuszú, eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, más-más társadalmi rétegbe tartozó és vallási beállítottságú egyének hogyan képesek azonos érdeklődés mentén (tánc), közös célért (produkció), egyéni ellenérzések (előítélet) leküzdésével tevékenykedni és értéket teremteni.

Jó szívvel ajánlom minden táncosnak, leendő és gyakorló táncpedagógusnak a *Taking the Lead, Memoir of a Dancing Life* című könyvet és az említett filmeket, bízva abban, hogy a kellemes kikapcsolódáson túl hasznos módszertani ötletekkel is szolgál, és szellemisége elgondolkodásra készítet.

Dulaine, P. (2016). *Taking the Lead, Memoir of a Dancing Life*. Dancing Without Borders Press. 239 p.

Hivatkozott filmek:

Agrelo, M. (Director). (2005). *Mad Hot Ballroom* [Film]. Paramount.

Friedlander, L. (Director). (2006). *Take the Lead* [Film]. New Line Cinema.

Medalia, H. (Director). (2014). *Dancing in Jaffa* [Film]. IFC Independent Film.